

Estils

Interioritat o atrocitat

L'economista i filòsof E. F. Schumacher apel·la al cultiu de la consciència i a la saviesa tradicional

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Què he de fer amb la meua vida? Pregunta recurrent que travessa llars i cors, temps i terres, i que podem ampliar encara més: Què fem amb la vida (no només la nostra, sinó la Vida, en majúscula)? La resposta no és fàcil, més encara quan requereix pràctica, no només teoria. I en aquesta pràctica, el primer pas és literal: moure's, iniciar el viatge que esdevingui viratge, peregrinació imparabile. No buscar respostes miraculoses, més aviat gaudir del miracle del dubte i de l'interrogant que, com la seva pròpia forma, ens fa corbar, dansa interior i alhora exterior: l'art de viure.

Què hem de fer amb les nostres vides és una pregunta recurrent al llarg de la història de la humanitat, per això podem escoltar les propostes que han anat sorgint. O, també, com a éssers moderns, podem menystenir qualsevol proposta per arcaica, obsoleta i, fins i tot, ridícula. En definitiva, escoltem les tradicions de saviesa del món o seguim com si res?

Un llegat viu i actual

Tot i la reticència general d'Occident a reconèixer la saviesa d'aquestes tradicions espirituals i religioses, cada vegada són més les veus que tornen a reivindicar poder escoltar el passat per parlar en present. Durant el segle XX, persones de diferents àmbits van insistir en aquest llegat universal que la visió materialista i utilitària imperant havia desacreditat. Avui, amb les agudes crisis socials i ambientals que patim, urgeixen aquestes mirades. Un dels referents claus de dècades passades va ser l'economista i filòsof alemany Ernst Friederich Schumacher (1911-1977), profund inspirador de la perspectiva alternativa i ecològica de l'economia. Abans de morir va voler deixar dos llibres que sintetitzessin el seu pensament. El primer, d'ordre econòmic, el va titular *Small is beautiful* i va ser un gran èxit. El segon, de caràcter filosòfic, va ser una obra modular del seu pensament i ara, finalment, l'editorial empordanesa Atalanta el treu en castellà amb el títol *Una guia para los perplejos*. Com explica el filòsof de la ciència Jordi Pigem, autor del pròleg, "Schumacher va saber articular de manera lúcida les contradiccions d'un món que prefereix la comoditat a la profunditat i la distracció a la comprensió".

"A l'escola i a la universitat -es-

GETTY

criu Schumacher - em van ensenyar que fins a una generació relativament recent, els meus avantpassats havien sigut uns pobres il·lusos que portaven les seves vides segons creences irracionals i absurdes supersticions. Al llarg de la història, milers de dones i homes, aparentment asenyats, se sotmetien per voluntat pròpia a privacions insensates, com el dejú, o perdien el temps en peregrinacions, rituals fantàstics, oracions inacabables i altres activitats per l'estil, donant l'esquena a la realitat -i n'hi ha que ho continuen fent en aquesta era il·lustrada!-. Tot en va i a conseqüència de la seva ignorància i estupidesa. En la nostra època, lògicament, res de tot això cal prendre-ho seriosament. Tot el nostre passat només serveix per exhibir-lo als museus...".

Perplexitat davant d'un món que decideix tancar-se sota el pretext de la raó, que usurpa en nom del pro-

Ernst Friederich Schumacher va inspirar la perspectiva alternativa i ecològica de l'economia.

SCHUMACHER INSTITUTE

Orígens
Algunes veus reivindiquen escoltar el passat per parlar en present

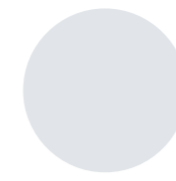
grés i que esclavitzava en nom de la humanitat. Perplexitat davant d'opcions de vida fragmentades, generadores d'odi, que només consideren real el que és tangible i que, per tant, són font constant de desequilibri. Perplexitat, en definitiva, per una visió incompatible amb la Vida perquè no hi veu cap fi, ni propòsit, ni sentit més enllà de la futilitat de l'atzar. Enfront de tanta perplexitat, una guia que Schumacher va escriure no per adoctrinar, sinó per donar-nos eines que ens ajudin a recordar allò que moltes savieses tradicionals han repetit i que ja hem oblidat. Llibre concís, inspirador i eloqüent, farcit d'idees suggeridores que ens empenyen a cultivar la consciència i l'autoconsciència, bàlsam davant d'una voràgine reductora que ens arrossega, mirall silenciós de l'ànima, accessible, de to il·lustratiu i pedagògic, i que parteix d'una premissa essencial: "La majoria dels lectors moderns es resistirà a creure que la felicitat perfecta pot obtenir-se per mètodes sobre els quals el món actual no sap res. No obstant això, el que aquí ens ocupa no és la credulitat o incredulitat. La qüestió és que sense els conceptes qualitius de superior i inferior és impossible pensar en directrius per a la vida que vagin més enllà de l'utilitarisme i l'egoisme individual o col·lectiu".

Estructura jeràrquica

Com va entendre aquest filòsof, davant la pregunta sobre què hem de fer amb la nostra vida, la saviesa tradicional té una resposta tranquil·litzadorament senzilla. "La fe-

licitat de l'ésser humà rau a dirigir-se vers el fet superior, desenvolupar les seves qualitats superiors, ampliar els seus coneixements de coses gradualment superiors... Si es dirigeix vers l'inferior i desenvolupa només les seves facultats inferiors, les que comparteix amb la resta d'animals, serà cada vegada més infeliç i fins i tot pot arribar a l'extrem de la desesperació".

Per a Schumacher, superior equival, aquí, a interior i, per tant, inferior és també exterior. No estem, doncs, davant d'una jerarquia opressiva de superiors i inferiors, sinó davant d'un ordre còsmic que cal entendre i respectar, on l'àmbit interior és gradual i, com més ens hi endinsem, més a prop estem del nucli unitari i harmònic. "Aquests ensenyaments constitueixen la saviesa tradicional de tots els pobles del món, però resulten gairebé incomprendibles per l'ésser humà modern, malgrat que aquest no vulgui cap altra cosa que poder elevar-se sobre l'estat de la vida present. Però avui ho esperem aconseguir guanyant més diners o movent-nos a velocitats cada vegada més grans..." es lamenta aquest autor, per a qui l'estructura jeràrquica del món, que ens permet distingir entre nivells superiors i inferiors de l'ésser, "és una de les qüestions indispensables de l'enteniment. Sense ella no és possible descobrir on es troba el lloc legítim i apropiat de cada cosa. Per exemple, moltes coses són certes a un nivell inferior de l'ésser però resulten absurdes a un de superior o viceversa".

XXXXXXXXX XXXXX Vivamus viverra eros eu nisl viverra a congue nibh pulvinar. Nulla commodo dignissim libero eu vestibulum. Quisque ultricies, augue nec lobortis convallis, lacus metus

Gent

TEXT:
FIRMA REDACTOR

Fusce at urna vehicula enim luctus congue

Fusce accumsan, neque ut hendrerit sollicitudin, ipsum justo porttitor nunc, vel volutpat mi lorem ut urna. Etiamque ac massa imperdiet venenatis. Nam interdum, est at commodo rutrum, lectus magna ullamcorper erat, eget molestie nisl purus vitae ante. Vestibulum aliquam pretium odio, sed mattis urna accumsan et.

Sed in metus dolor, sit amet lobortis quam. Etiam adipiscing, turpis quis pulvinar ultrices, sem nunc consectetur lacus, vel porta orci orci at massa. Quisque ut arcu augue, vitae aliquet erat. Ut vel quam at turpis pulvinar aliquet. —

Vivamus placerat lobortis blandit

Fusce accumsan, neque ut hendrerit sollicitudin, ipsum justo porttitor nunc, vel volutpat mi lorem ut urna. Etiam dapibus neque at nisl sodales consequat. Donec at nulla justo. Donec et ipsum eget tellus egestas pellentesque et sit amet metus. Fusce quis neque ac massa imperdiet venenatis pu aliquet. —

FIRMA FOTO

FIRMA FOTO